

Seurattu SDK 577/2024 saakka.

6.11.1970/664

Valtion virkaehtosopimuslaki

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Lain soveltamisala

1 § ([19.8.1994/751](#)).

«Valtion» virkamieslaissa ([750/94](#)) tarkoitettujen valtion virkamiesten palvelussuhteen ehtojen vahvistamiseksi virkaehtosopimuksin ja työrauhan turvaamiseksi neuvotellaan sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

2 momentti on kumottu L:lla [10.11.2006/985](#).

2 §

Virkamiesten palvelussuhteen ehdoista on voimassa, mitä niistä virkaehtosopimuksilla määrätään.

Palvelussuhteen ehtoja eivät ole virastojen ja laitosten järjestysmuodon perusteet tai muu virkakoneiston järjestely, viran perustaminen tai lakkauttaminen, viranomaisen tehtävät tai sisäinen työnjako, työn johtaminen, työmenetelmät eikä virkasuhteen syntyminen taikka sen lakkaaminen, lukuun ottamatta irtisanomisaikaa ja irtisanomisen perusteita. ([24.10.1986/764](#)).

Sopia ei saa:

1) virkaan vaadittavista kelpoisuusehdoista, virkaylennysperusteista, virkamiehen velvollisuuksista, kurinpidosta eikä ulkomaanedustuksen virkamiehille maksettavista paikallisista erikoisolosuhteista aiheutuvista lisistä ja korvauksista;

2) eläkkeistä, perhe-eläkkeistä tai niihin verrattavista muista eduista, virkasuhdeasuntojen vuokrien määrästä tai «valtion» muun omaisuuden käyttämisestä lukuun ottamatta työnantajan ja virkamiesten välisessä yhteistoimintatehtävässä toimivan henkilön työtiloja ja työvälineitä; eikä

3) niistä asioista, joista työehtosopimuksilla ei voida työntekijöiden osalta sopia.

([24.10.1986/764](#)).

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää ne virat, joiden haltijoiden tehtäviin kuuluu edustaa valtiota tässä laissa tarkoitetuissa neuvotteluissa tai työtaistelun sattuessa taikka joiden haltijoiden tehtäviin muutoin kuuluu toimia työnantajan edustajana. Näiden virkamiesten palkkauksista, luontoiseduista ja muista taloudellisista etuuksista määrätään siten kuin 5 §:ssä säädetään. ([3.6.2005/371](#)).

Asiasta, josta ei ole virkaehtosopimusta, on voimassa mitä siitä erikseen säädetään tai määrätään taikka virkamiehen kanssa sovitaan. ([19.8.1994/751](#)).

Virkaehtosopimuksen määräys, joka on 2, 3, 4 tai 5 momentin vastainen, on mitätön.

2 luku

Virkaehtosopimus**3 § (24.10.1986/764)**

Voimassa olevan virkaehtosopimuksen tarkentamisesta voidaan tehdä virkaehtosopimus (*tarkentava virkaehtosopimus*). Neuvottelumenettelystä sekä työrauhan turvaamista tarkoittavasta tai muusta sellaisesta menettelystä voidaan tehdä erillinen sopimus (*pääsopimus*). Samoin voidaan tehdä erillinen sopimus virkamiesasioiden hoitamisessa noudatettavista menettelytavoista (*yleissopimus*).

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla yleissopimuksella ei saa poiketa muussa laissa tai asetuksessa säädettyistä menettelytavoista. Muutoin 1 momentissa mainituista sopimuksista on voimassa, mitä virkaehtosopimuksesta on säädetty, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Neuvottelu- ja sopimusosapuolia ovat, jollei 3 a §:stä muuta johdu:

- 1) «valtion» puolesta se viranomainen, jolle tehtävä uskotaan asetuksella (*valtion neuvotteluviranomainen*);
- 2) jäljempänä 4 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa «valtion» puolesta «valtion» neuvotteluviranomaisen määräämä virasto tai laitos (*hallinnonalan neuvotteluviranomainen*);
- 3) virkamiesten puolesta sellainen rekisteröity yhdistys, jonka varsinaisiin tarkoituksiin kuuluu virkamiesten etujen valvominen virkasuhteissa (*virkamiesyhdistys*) ja jonka kanssa «valtion» neuvotteluviranomainen harkitsee tarkoituksenmukaiseksi neuvottelujen käymisen ja virkaehtosopimuksen tekemisen; sekä
- 4) jäljempänä 4 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa virkamiesten puolesta virkamiesyhdistys, jonka kanssa hallinnonalan neuvotteluviranomainen harkitsee tarkoituksenmukaiseksi neuvottelujen käymisen ja tarkentavan virkaehtosopimuksen tekemisen (*hallinnonalan virkamiesyhdistys*).

(26.3.1993/284).

«Valtion» neuvotteluviranomainen voi määrätä hallinnonalan neuvotteluviranomaisen käymään virkaehtosopimuksen tekemiseksi tarvittavia neuvotteluja ja oikeuttaa sen tekemään omalta osaltaan taikka alaisensa hallinnon osalta tarkentavan virkaehtosopimuksen. Jos hallinnonalan neuvotteluviranomaisen tekemä tarkentava virkaehtosopimus on ristiriidassa «valtion» neuvotteluviranomaisen tekemän virkaehtosopimuksen kanssa, on se ristiriidassa olevilta osin mitätön.

3 a § (26.3.1993/284)

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että «valtion» liikelaitoksista annetussa laissa (1062/2010) tarkoitettun liikelaitoksen virkamiesten palvelussuhteen ehtoja koskevissa asioissa työnantajaa edustavina neuvottelu- ja sopimusosapuolina ovat: (23.3.2023/467).

- 1) sellainen rekisteröity yhdistys, jonka varsinaisiin tarkoituksiin kuuluu työnantajien etujen valvominen palvelussuhteissa ja jolle tehtävä asetuksella uskotaan (*työnantajayhdistys*); sekä
- 2) asianomainen liikelaitos, joka on jäsenenä 1 kohdassa tarkoitettussa työnantajayhdistyksessä.

Virkamiesten puolesta neuvottelu- ja sopimusosapuolena on 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sellainen rekisteröity yhdistys, jonka varsinaisiin tarkoituksiin kuuluu liikelaitosten virkamiesten etujen valvominen virkasuhteissa (*liikelaitoksen virkamiesyhdistys*) ja jonka kanssa 1 momentissa tarkoitettu työnantajaa edustava neuvottelu- ja sopimusosapuoli harkitsee tarkoituksenmukaiseksi neuvottelujen käymisen ja sopimuksen tekemisen.

Mitä 5 §:n 6 ja 7 momentissa, 8 §:n 3 momentissa sekä 19 §:n 2 momentissa säädetään valtiosta tai «valtion» neuvotteluviranomaisesta, sovelletaan näiden sijasta 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa liikelaitokseen ja työnantajayhdistykseen. Työnantajayhdistys päättää liikelaitoksia koskevan työnsulun toimeenpanemisesta. Mitä 12 §:ssä säädetään «valtion» neuvotteluviranomaisen oikeudesta saattaa työtaistelutoimenpide virkariitalautakunnan käsiteltäväksi, koskee liikelaitoksessa tapahtuvan työtaistelun osalta myös liikelaitosta ja työnantajayhdistystä. (22.12.1995/1670).

Mitä muussa laissa on säädetty «valtion» neuvotteluviranomaisen tai «valtion» viranomaisen oikeudesta tehdä virka- tai työehtosopimuksia taikka niihin verrattavia sopimuksia, koskee näiden sijasta liikelaitosten henkilöstön palvelussuhteen ehtojen osalta työnantajayhdistystä.

Työnantajayhdistykseen sovelletaan yhdistyslakia (503/89). «Valtion» neuvotteluviranomainen voi huolehtia yhdistykselle kuuluvien asioiden valmistelusta sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

4 §

Virkaehtosopimus on tehtävä kirjallisesti. Sopimus voidaan tehdä myös siten, että sopimuksen sisältö merkitään neuvotteluosapuolten pitämässä neuvottelussa laadittuun pöytäkirjaan, joka yhteisesti sovitulla tavalla todetaan oikeaksi.

Virkaehtosopimus tulee voimaan vasta kun valtioneuvosto on sen hyväksynyt. Valtioneuvoston hyväksymistä ei kuitenkaan edellytetä 3 a §:ssä tarkoitettujen osapuolien keskenään tekemän virkaehtosopimuksen osalta eikä myöskään sellaisen tarkentavan virkaehtosopimuksen osalta, josta valtiolle aiheutuvista lisämenoista on sovittu voimassa olevassa virkaehtosopimuksessa. (26.3.1993/284).

Mikäli virkaehtosopimuksesta tai 5 §:n 2 momentin nojalla annetusta valtioneuvoston päätöksestä aiheutuu valtiolle sellaisia lisämenoja, joiden hyväksymiseen tarvitaan eduskunnan päätös, on valtioneuvoston alistettava virkaehtosopimus tai sanottu päätöksensä tältä osin eduskunnan valtiovarainvaliokunnan hyväksyttäväksi. (14.2.1992/127).

5 § (3.6.2005/371)

Virkaehtosopimukseen ovat sidotut:

- 1) valtio muissa kuin 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa;
- 2) 3 a §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa liikelaitos ja, tekemäänsä sopimukseen, myös työnantajayhdistys;
- 3) ne virkamiesyhdistykset, jotka ovat tehneet virkaehtosopimuksen tai jälkeenpäin aikaisempien sopimukseen osallisten suostumuksella kirjallisesti siihen yhtyneet;
- 4) ne rekisteröidyt yhdistykset, jotka yhdessä tai useammassa asteessa ovat tai sopimuksen voimassa ollessa ovat olleet 2 tai 3 kohdassa tarkoitettujen yhdistysten alayhdistyksiä; ja
- 5) ne liikelaitokset ja virkamiehet, jotka ovat tai sopimuksen voimassa ollessa ovat olleet sopimukseen sidotun työnantaja- tai virkamiesyhdistyksen jäseniä.

Virkaehtosopimuksessa sovittuja palvelussuhteen ehtoja huonommiksi määräämättä, mutta virkaehtosopimuksen muutoin estämättä, voi:

- 1) valtioneuvosto määrätä virkamiesten palvelussuhteen ehdoista, jos henkilöstön saaminen «valtion» palvelukseen tai palveluksessa pysyttäminen taikka muut painavat syyt sitä vaativat;
- 2) «valtion» talousarvion rajoissa virasto tai laitos määrätä virkamiestensä palkkauksista sekä myöntää virkamiehelle virkasuhteesta johtuvan luontoisedun;
- 3) valtiovarainministeriö «valtion» talousarvion rajoissa myöntää luvan suorittaa viraston tai laitoksen virkamiehelle virkasuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden muissakin kuin 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa; sekä
- 4) «valtion» liikelaitoksista annetussa laissa tarkoitettu liikelaitos määrätä virkamiestensä palvelussuhteen ehdoista. (23.3.2023/467).

Edellä 2 momentin nojalla voidaan määrätä virkamiehen palkkauksesta vain, jollei virkamiehen kanssa ole tehty «valtion» virkamieslain 44 §:ssä tarkoitettua sopimusta.

Valtiovarainministeriö vahvistaa seuraavien virkojen palkkaukset, luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet:

- 1) 2 §:n 4 momentissa tarkoitettu työnantajavirka, jos se eritellään «valtion» talousarviossa;
- 2) ministeriön osastopäällikön sekä tätä virka-asemaltaan vastaava ja ylempi ministeriön virka;
- 3) yleiseltä merkitykseltään 2 kohdassa tarkoitettuun virkaan rinnastettava välittömästi ministeriön alaisen viraston päällikön virka; viroista, joiden ei voida katsoa rinnastuvan 2 kohdassa tarkoitettuihin virkoihin, säädetään valtioneuvoston asetuksella.

(23.3.2023/467).

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että viraston tai laitoksen virkamiestä koskevan 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetun päätöksen tekee muu saman hallinnonalan virasto, laitos tai viranomainen.

Valtio ei muissa kuin 2–4 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa saa määrätä tai sopia virkaehtosopimuksen soveltamisalalla sopimuksen ulkopuolella olevan virkaehtosopimuksen tarkoittamaa työtä suorittavan virkamiehen palvelussuhteen ehtoja sellaisiksi, että ne ovat ristiriidassa virkaehtosopimuksen kanssa.

Mitä 1 ja 6 momentissa säädetään, on noudatettava ainoastaan sikäli kuin valtio, yhdistys tai virkamies ei ole sidottu aikaisempaan toisin ehdoin tehtyyn virkaehtosopimukseen taikka mikäli virkaehtosopimuksessa itsessään ei ole sen sitovuuspiiriä rajoitettu.

6 §

Virkaehtosopimuksen, jota ei ole tehty määräajaksi, voi sopimukseen osallinen, mikäli irtisanomisajasta ei ole toisin sovittu irtisanoa päättymään kolmen kuukauden kuluttua. Pitemmäksi ajaksi kuin neljäksi vuodeksi tehty virkaehtosopimus on neljän vuoden kuluttua voimassa niin kuin virkaehtosopimus, jonka voimassaoloaika ei ole määrätty. Mitä edellä on sanottu, koskee myös pääsopimusta, kuitenkin niin, että sen osalta irtisanomisaika on vastaavasti kuusi kuukautta.

Sama irtisanomisoikeus kuin sopimukseen osallisella on 5 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettulla yhdistyksellä, jos se on lakannut olemasta sopimukseen osallisen yhdistyksen alayhdistys. Alayhdistys on kuitenkin sidottu virkaehtosopimukseen saman ajan kuin edellä tarkoitettu sopimukseen osallinen yhdistys.
(26.3.1993/284).

Irtisanominen on toimitettava kirjallisesti.

7 §

Vaikka virkaehtosopimus on lakannut olemasta voimassa, on siinä määrättyjä palvelussuhteen ehtoja edelleen noudatettava, kunnes uusi sopimus on tehty ja tullut voimaan, jollei ole toisin sovittu tai 2 §:n 5 momentista muuta johdu.

3 luku

Työrauha ja työriidat

8 §

Muuhun voimassa olevaa palvelussuhdetta koskevaan työtaistelutoimenpiteeseen kuin työnsulkuun tai lakkoon ei saa ryhtyä. (24.10.1986/764).

Myös 1 momentissa mainitut työtaistelutoimenpiteet ovat kiellettyjä, jos niillä pyritään vaikuttamaan muihin kuin 2 §:n mukaan sopimuksenvaraisiin asioihin tai jos laissa on niin erikseen säädetty. Kielto koskee muita kuin 2 §:n mukaan sopimuksenvaraisia asioita silloinkin, kun niistä voidaan tehdä 3 §:n 1 momentin mukaan pääsopimus tai yleissopimus. (24.10.1986/764).

Työnsululla tarkoitetaan «valtion» toimeenpanemaa ja *lakolla* virkamiesyhdistyksen valtioon kohdistamaa työnseisautta, jonka tarkoituksena on vastapuolen painostaminen työriidassa keskeyttämällä työnseisauksen piiriin kuuluvien virkamiesten kaikkien virkatehtävien suorittaminen. (24.10.1986/764).

Virkamies ei saa osallistua lakkoon muutoin kuin siihen ryhtyneen virkamiesyhdistyksen päätöksen perusteella. Edellä 2 §:n 4 momentissa tarkoitetut virkamiehet eivät saa ryhtyä työtaistelutoimenpiteisiin.

Työnsulun toimeenpanemisesta päättää «valtion» neuvotteluviranomainen. (24.10.1986/764).

9 § (24.10.1986/764)

Virkaehtosopimukseen sidottu ei saa sopimuksen voimassa ollessa ryhtyä työtaistelutoimenpiteisiin sopimuksen pätevyystensä, voimassaolosta tai oikeasta sisällöstä taikka sopimukseen perustuvasta vaatimuksesta syntyneen riidan ratkaisemiseksi, voimassa olevan sopimuksen muuttamiseksi tai uuden sopimuksen aikaansaamiseksi. Tätä työrauhavelvoitetta voidaan virkaehtosopimuksessa laajentaa. Työrauhavelvoite koskee myös yhdistystä, jonka 5 §:n 1 momentin 3 kohdassa mainittu alayhdistys on yhdistyksen suostumuksella tehnyt virkaehtosopimuksen. Pääsopimuksen, yleissopimuksen tai muun ainoastaan erityiskysymyksiä koskevan sopimuksen voimassaolo ei estä ryhtymästä työtaistelutoimenpiteisiin uuden muita kysymyksiä koskevan sopimuksen aikaansaamiseksi, ellei toisin ole sovittu.

10 §

Virkamiesyhdistys on velvollinen valvomaan, että sen alaiset yhdistykset ja virkamiehet pidättäytyvät 8 §:ssä kielletyistä työtaistelutoimenpiteistä.

Virkaehtosopimukseen sidottu yhdistys on velvollinen huolehtimaan, että sen alaiset yhdistykset ja virkamiehet, joita sopimus koskee, eivät riko 9 §:n mukaista työrauhavelvoitetta eivätkä sopimuksen määräyksiä.

Yhdistykselle 1 tai 2 momentin mukaan kuuluva velvollisuus sisältää myös sen, ettei se saa tukea tai avustaa kiellettyjä työtaistelutoimenpiteitä eikä muullakaan tavalla myötävaikuttaa sellaisiin toimenpiteisiin, vaan on velvollinen pyrkimään niiden lopettamiseen.

11 § (20.3.2015/284)

Virkamies ei ole velvollinen suorittamaan sallitun työnsulun, lakon tai 2 §:n mukaan sopimuksenvaraisia asioita koskevan saarron alaisia tehtäviä. Työtaistelun piiriin kuulumattoman virkamiehen on täytettävä tavanomaiset virkavelvollisuutensa, minkä lisäksi hän on velvollinen tekemään suojelutyötä. Mitä 8 §:n 3 momentissa säädetään, ei estä työtaistelun piiriin kuuluvaa virkamiestä tekemästä suojelutyötä.

Suojelutyöllä tarkoitetaan työtä, jonka suorittaminen työtaistelua toimeenpantaessa on välttämätöntä kansalaisten hengen tai terveyden vaarantumisen ehkäisemiseksi taikka sellaisen omaisuuden suojelemiseksi, joka työtaistelun johdosta erityisesti vaarantuu.

12 §

Jos «valtion» neuvotteluviranomainen tai 3 §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettu virkamiesyhdistys katsoo, että työtaistelutoimenpide voi saattaa yhteiskunnan tärkeät toiminnot vakavaan häiriötilaan, eikä neuvotteluissa ole päästy yksimielisyyteen työtaistelutoimenpiteestä luopumisesta tai sen rajoittamisesta, on «valtion» neuvotteluviranomaisella tai virkamiesyhdistyksellä oikeus viiden vuorokauden kuluessa työriitojen sovittelusta ja eräiden työtaistelutoimenpiteiden edellytyksistä annetun lain (420/1962) 7 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen saatuaan kirjallisesti ilmoittaa valtakunnansovittelijan toimistoon saattavansa asian valtion virkariitalautakunnan käsiteltäväksi. (17.5.2024/250).

Milloin «valtion» neuvotteluviranomainen tai virkamiesyhdistys katsoo työtaistelutoimenpiteen muodostuvan 1 momentissa tarkoitetulla tavalla yhteiskunnalle vaaralliseksi työtaistelun aikana se voi välittömästi saattaa asian virkariitalautakunnan käsiteltäväksi.

13 §

Virkariitalautakunnassa on kahdeksan jäsentä. Jäsenet, joiden tulee olla virkamiesten työoloihin perehtyneitä, nimeää valtakunnansovittelija kolmeksi kalenterivuodeksi kerrallaan, näistä neljä «valtion» neuvotteluviranomaisen ja neljä virkamiesyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen esityksestä. Kullekin jäsenelle nimetään samojen perusteiden mukaan kaksi henkilökohtaista varajäsentä. (24.10.1986/764).

Siinäkin tapauksessa, että «valtion» neuvotteluviranomainen tai keskusjärjestöt eivät valtakunnansovittelijan määräämän ajan kuluessa ole tehneet ehdotusta virkariitalautakunnan jäsenistä ja varajäsenistä, nimeää

valtakunnansovittelija nämä.

Milloin jäsen tai varajäsen kesken toimikautensa eroaa tai kuolee, nimetään hänen tilalleen uusi jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

14 §

Virkariitalautakunta kokoontuu valtakunnansovittelijan kutsusta valitsemaan keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Lautakunnan menot suoritetaan «valtion» varoista.

15 §

Virkariitalautakunnan päätökseksi asiassa, joka koskee työtaistelutoimenpiteen vaarallisuutta yhteiskunnalle, tulee enemmistön mielipide. Muissa asioissa ratkaisee äänen mennessä tasan puheenjohtajan mielipide paitsi vaaleissa arpa.

Lautakunta on päätösvaltainen vain täysilukuisena.

16 § (17.5.2024/250)

Virkariitalautakunnan on ratkaistava työtaistelun vaarallisuutta yhteiskunnalle koskeva asia 14 vuorokaudessa laskettuna 12 §:n 1 momentissa tarkoitetussa tapauksessa työtaistelun aloittamista tai laajentamista koskevan, työriitojen sovittelusta ja eräiden työtaistelutoimenpiteiden edellytyksistä annetun lain 7 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen antamisesta valtakunnansovittelijan toimistoon ja 12 §:n 2 momentissa tarkoitetussa tapauksessa siitä lukien, kun asia on saatettu virkariitalautakunnan käsiteltäväksi. Virkariitalautakunnan on ilmoitettava päätöksensä riidan osapuolille sekä valtakunnansovittelijan toimistoon.

17 § (24.10.1986/764)

Jos virkariitalautakunta on todennut aiotun tai aloitetun työtaistelutoimenpiteen tahi sen laajentamisen sellaiseksi kuin 12 §:ssä on sanottu, on lautakunnan päätöksessään kehoitettava asianosaisia luopumaan työtaistelutoimenpiteestä osaksi tai kokonaan. Missään tapauksessa ei lautakunnan tutkittavaksi saatettuun työtaistelutoimenpiteeseen saa ryhtyä aikaisemmin kuin kahden viikon kuluttua työtaistelutoimenpiteen alunperin ilmoitetusta alkamis- tai laajentamisajankohdasta.

18 §

Mitä 12–17 §:ssä on säädetty, sovelletaan, mikäli «valtion» neuvotteluviranomainen ja asianomainen virkamiesyhdistys eivät ole keskenään asiasta toisin sopineet.

4 luku

Seuraamukset virkaehtosopimuksen ja tämän lain säännösten rikkomisesta

19 §

Virkaehtosopimukseen sidotun, joka tietensä rikkoo tai jonka olisi perustellusti pitänyt tietää rikkovansa sopimuksen määräyksiä, työtuomioistuin voi tuomita maksamaan hyvityssakon. (27.6.1986/491).

Jos «valtion» taholta menetellään 8 tai 9 §:n vastaisesti tai jos virkamiesyhdistys rikkoo tai jättää noudattamatta mitä 8, 9 tai 10 §:ssä on säädetty, on «valtion» tai virkamiesyhdistyksen, jollei virkaehtosopimuksessa ole toisin määrätty, maksettava vahingonkorvauksen sijasta hyvityssakko. Tämän momentin säännöksiä ei ole kuitenkaan sovellettava 9 §:ssä tarkoitetun suostumuksen antaneeseen yhdistykseen.

Hyvityssakon määrä saa olla «valtion» tai yhdistyksen osalta enintään 50 000 markkaa ja virkamiehen osalta enintään 200 markkaa. Valtioneuvoston tulee «valtion» neuvotteluviranomaista ja keskeisiä virkamiesyhdistyksiä kuultuaan tarkistaa nämä markkamäärät rahan arvon muutosta vastaavasti kolmivuotiskausittain. (27.6.1986/491).

20 §

Hyvityssakkoon tuomittaessa on otettava huomioon kaikki esille tulleet asianhaarat, kuten vahingon suuruus, syyllisyyden määrä, toisen osapuolen rikkomukseen mahdollisesti antama aihe ja yhdistyksen koko. Erityisestä syystä voidaan hyvityssakko jättää tuomitsematta. (27.6.1986/491).

Hyvityssakko tuomitaan maksettavaksi, jollei virkaehtosopimuksessa ole toisin määrätty, vahinkoa kärsineelle tai, mikäli vahinkoa ei ole syntynyt, sille asianosaiselle, jonka vaatimuksesta tuomio on annettu. Milloin hyvitykseen oikeutettuja asianosaisia on useita, on tuomiossa määrättävä, ottaen huomioon kunkin asianosaisen ja niiden jäsenten ja edustettavien kärsimän vahingon suuruus, miten tuomittu määrä on asianosaisten kesken jaettava.

21 §

Milloin virkaehtosopimuksen määräyksiä on niin olennaisesti rikottu, ettei toisilta sopimukseen sidotuilta kohtuudella voida vaatia sopimussuhteen jatkamista, työtuomioistuin voi julistaa sopimuksen heti purkautuneeksi.

Kun sopimus on jotakin virkamiesyhdistystä vastaan ajetun kanteen johdosta julistettu purkautuneeksi, voidaan sopimus kahden viikon kuluessa irtisanoa muihinkin yhdistyksiin nähden.

Jos sopimus on yhdistyksen kanteesta julistettu purkautuneeksi, on toisellakin yhdistyksellä, joka on sopimukseen osallinen tai jolla on 6 §:n 2 momentin mukaan irtisanomisoikeus, oikeus kahden viikon kuluessa irtisanoa sopimus.

Näin irtisanottu sopimus lakkaa heti olemasta voimassa.

22 § (19.8.1994/751)

Virkamiehen osallistumista virkamiesyhdistyksen päätöksen perusteella yhdistyksen toimeenpanemaan työtaistelutoimenpiteeseen ei ole pidettävä virkarikoksena, kurinpidollisesti rangaistavana tekona eikä perusteena virkasuhteen purkamiseen.

5 luku

Erinäisiä säännöksiä

23 §

Virkamiestä ei saa ilman erittäin pakottavaa syytä estää osallistumasta virkamiesyhdistyksen edustajana tässä laissa tarkoitettuihin neuvotteluihin.

24 § (3.6.2005/371)

Työtaistelun piiriin kuuluvalla virkamiehelle ei suoriteta palkkausta, luontoisetuja ja muita taloudellisia etuja siltä ajalta, minkä työnteko on estynyt valtioon kohdistetun työtaistelutoimenpiteen vuoksi. Niitä ei myöskään suoriteta «valtion» toimeenpaneman työsulun piiriin kuuluvalla virkamiehelle. Virkamiehellä on kuitenkin oikeus virka-asunnon käyttämiseen työtaistelun aikana.

25 § (20.3.2015/284)

25 § on kumottu L:lla 20.3.2015/284.

26 § (21.5.1999/646)

«Valtion» neuvotteluviranomaisella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada virastoilta ja laitoksilta virkamiesten palvelussuhteen ehtoja ja 5 §:n 2 momentin perusteella tehtyjä päätöksiä koskevat sekä virkaehtosopimustoimintaa, työrauhan turvaamista ja muita «valtion» neuvotteluviranomaisen tehtäviä varten tarpeelliset tiedot ja selvitykset. Hallinnonalan neuvotteluviranomaisella on sama oikeus siltä osin kuin on tarpeellista sille tämän lain nojalla kuuluvien työnantajatehtävien hoitamiseksi.

27 §

Tämän lain määräaajoista on voimassa mitä säädettyjen määräaikain laskemisesta 25 päivänä huhtikuuta 1930 annetussa laissa (150/30) on säädetty.

28 §

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta annetaan tarvittaessa asetuksella.

29 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 1970.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:**27.6.1986/491:**

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1986.

Valtioneuvoston tulee tehdä ensimmäinen 19 §:n 3 momentissa mainittu tarkistus 1 päivästä tammikuuta 1988 lukien.

Ennen tämän lain voimaantuloa tapahtuneeseen virkaehtosopimuksen määräyksen rikkomiseen ja työtaistelutoimenpiteeseen sovelletaan aikaisempaa lakia.

HE 20/86, vvvk.miet. 15/86, svk.miet. 44/86

24.10.1986/764:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1988 ja sitä sovelletaan voimaantulon jälkeen tehtyihin virkaehtosopimuksiin, valtioneuvoston ja valtiovarainministeriön päätöksiin sekä voimaantulon jälkeen aloitettuihin tai jatkuviin työtaistelutoimenpiteisiin. Muutettuja 12 §:n 1 momenttia sekä 16 ja 17 §:ää sovelletaan, kun työriitojen sovittelusta annetun lain 7 §:ssä tarkoitettu ilmoitus on annettava valtakunnansovittelijain toimistoon taikka asia on «valtion» virkaehtosopimuslain 12 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa saatettu virkariitalautakunnan käsiteltäväksi voimaantulon jälkeen.

HE 239/84, toisen lvk.miet. 3/86, svk.miet. 50/86

23.12.1987/1102:

HE 132/87, plvk.miet. 9/87, svk.miet. 160/87

17.11.1989/994:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1990.

HE 91/89, toisen lvk.miet. 9/89, svk.miet. 139/89

1.12.1989/1055:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1990.

HE 134/89, sosvk.miet. 20/89, svk.miet. 131/89

25.1.1991/199:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1991.

HE 84/90, lvk.miet. 11/90, svk.miet. 150/90

14.2.1992/127:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1992.

Eduskunnan palkkavaltuuskunnan hyväksyttäväksi toimitetuista «valtion» virkaehtosopimuslain 4 §:n mukaisista sopimuksista ja päätöksistä, joista palkkavaltuuskunta ei ole tehnyt päätöstä ennen tämän lain

voimaantuloa, päättää eduskunnan valtiovarainvaliokunta.

HE 184/91, vvvk.miet. 50/91

26.6.1992/588:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1992.

Sen estämättä, mitä tämän lain 5 §:n 2 momentin 2 kohdassa säädetään, valtiovarainministeriö ratkaisee 5 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetut asiat niiden virastojen ja laitosten osalta, joiden toiminnasta aiheutuviin menoihin ei osoiteta määrärahaa yhdellä toimintamenomomentilla, jollei asetuksella muuta säädetä.

HE 43/92, HaVM 4/92

26.3.1993/284:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1993.

HE 362/92, HaVM 2/93

16.12.1993/1246:

19.8.1994/751:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 1994.

HE 291/93, HaVM 5/94

19.8.1994/757:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 1994.

HE 60/94, HaVM 6/94

22.12.1995/1670:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1996.

HE 113/95, HaVM 9/95, EV 131/95

29.11.1996/940:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1997.

HE 18/1996, HaVM 20/1996, EV 155/1996

21.5.1999/646:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 1999.

HE 30/1998, HaVM 31/1998, EV 303/1998

3.6.2005/371:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2005. Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 272/2004, HaVM 4/2005, EV 20/2005

10.11.2006/985:

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Tällä lailla kumotaan:

- 1) ortodoksisesta kirkkokunnasta 8 päivänä elokuuta 1969 annettu laki (521/1969) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;
- 2) Suomen ortodoksisen kirkkokunnan virka- ja työehtovaliokunnasta 10 päivänä helmikuuta 1984 annettu laki (158/1984);
- 3) 19 päivänä elokuuta 1994 annetun «valtion» virkamieslain (750/1994) 68 §, sellaisena kuin se on laissa 939/1996;
- 4) 6 päivänä marraskuuta 1970 annetun «valtion» virkaehtosopimuslain (664/1970) 1 §:n 2 momentti sellaisena kuin se on laissa 940/1996; sekä
- 5) 23 päivänä joulukuuta 1987 annetun «valtion» virkaehtosopimusasetuksen (1203/1987) 10 §:n 4 momentin 31 kohta, sellaisena kuin se on laissa 878/1992.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Kirkollishallituksen, hiippakuntahallinnon ja ortodoksisen seminaarin ylläpidon siirtyminen kirkolle

Ortodoksisen kirkollishallituksen, hiippakuntahallinnon ja ortodoksisen seminaarin ylläpito siirretään tämän lain tullessa voimaan valtiolta ortodoksiselle kirkolle. Kirkollishallituksen, hiippakuntahallinnon ja seminaarin virkamiesten palkkauksesta ja matkakorvauksista aiheutuvat kustannukset sekä muut toimintamenot siirtyvät ortodoksisen kirkon vastattavaksi.

«Valtion» talousarvioon otetaan vuosittain määräraha käytettäväksi valtionavustukseen ortodoksiselle kirkolle sen toiminnasta aiheutuviin kohtuullisiin kustannuksiin. Määrärahan mitoituksen perusteena on ennen tämän lain voimaantuloa kirkollishallituksen, hiippakuntahallinnon ja ortodoksisen seminaarin ylläpidosta valtiolle aiheutuneiden menojen ja ortodoksisen kirkkokunnan seurakunnille ja laitoksille myönnettyjen valtionavustusten määrä sekä arvioitu kustannustason muutos. Kustannustason muutos lasketaan, jollei perustellusta syystä muuta johdu, yleisen hintatason muutoksen perusteella. Valtionavustukseen sovelletaan muutoin, mitä valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään.

Virkasuhteen muuttuminen työopimussuhteeksi

Kirkon ja seurakuntien virkasuhteet muuttuvat tämän lain tullessa voimaan työopimussuhteiksi, ja virat lakkaavat ilman eri toimenpiteitä. Työntekijöihin ja palvelussuhteen ehtoihin sovelletaan, mitä laissa säädetään tai sen nojalla säädetään tai määrätään ja mitä työehtosopimuksessa ja työopimuksessa sovitaan.

Koeaika

Tämän lain voimaan tullessa virassa koeajalla olevan papin, diakonin tai kanttorin koeaika päättyy neljän kuukauden kuluttua tämän lain voimaantulosta tai, jos koeaika tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan päättyisi tätä aikaisemmin, tänä aikaisempaan ajankohtana.

Eläkeoikeus

Jos kirkon virkasuhteesta työopimussuhteeseen 120 §:n nojalla siirtyvän työntekijän palvelussuhde on alkanut ennen 1 päivää tammikuuta 1993, hänen eläkeoikeudestaan on voimassa, mitä virkasuhteessa valtioon olevan henkilön oikeudesta eläkkeeseen säädetään.

Edellä 118 §:n 2 momentin 1 kohdassa mainitun lain 21 §:ssä tarkoitettusta seurakunnan virkasuhteesta työopimussuhteeseen siirtyvällä työntekijällä on oikeus kirkon keskusrahastosta maksettavaan vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- ja osa-aikaeläkkeeseen sekä hänen omaisillaan perhe-eläkkeeseen soveltuvien osin samojen säännösten mukaan kuin virkasuhteessa valtioon olevalla henkilöllä.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut työntekijät ovat velvollisia osallistumaan eläketurvan kustantamiseen soveltuvien osin samojen säännösten mukaan kuin virkasuhteessa valtioon oleva henkilö.

Vireillä olevat hallintoasiat

Ennen tämän lain voimaantuloa kirkon tai seurakunnan viranomaisessa vireille tulleisiin hallintoasioihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Uuteen käsittelyyn palautettuihin asioihin sovelletaan kuitenkin tämän lain säännöksiä.

Toimielimet ja luottamushenkilöt

Ojennuslautakunnan ja kirkollisen ylioikeuden toimikausi päättyy tämän lain tullessa voimaan, ja niissä vireillä olevat asiat raukeavat. Suomen ortodoksisen kirkkokunnan virka- ja työehtovaliokunnan ja kirkolliskokouksen valmisteluvaliokunnan valmisteltavina olevat asiat siirtyvät kirkollishallitukselle. Ennen tämän lain voimaantuloa toistaiseksi valittujen luostarin johtokuntien toimikausi päättyy viiden vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta.

Muut ennen tämän lain voimaantuloa valitut kirkon ja seurakuntien toimielimet jatkavat tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisen toimikautensa loppuun. Ennen tämän lain voimaantuloa valittujen luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ohje- ja johtosäännöt sekä työjärjestykset

Kirkossa ja seurakunnissa tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat ohje- ja johtosäännöt jäävät voimaan. Jos ohje- tai johtosäännön taikka työjärjestyksen määräys on ristiriidassa tämän lain tai kirkkojärjestyksen kanssa, noudatetaan tätä lakia tai kirkkojärjestystä.

HE 59/2006, HaVM 20/2006, EV 131/2006
29.12.2011/1549:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012.

HE 95/2011, HaVM 8/2011, EV 109/2011

20.3.2015/284:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2015.

HE 298/2014, HaVM 50/2014, EV 323/2014

23.3.2023/467:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2023.

HE 53/2022, HaVM 43/2022, EV 319/2022

17.5.2024/250:

Tämä laki tulee voimaan 18 päivänä toukokuuta 2024.

HE 12/2024, TyVM 4/2024, EV 29/2024

Finlex > Lainsäädäntö > Ajantasainen lainsäädäntö > Vuosi 1970 > 6.11.1970/664

Finlex ® on oikeusministeriön omistama oikeudellisen aineiston julkinen ja maksuton Internet-palvelu.

Finlexin sisällön tuottaa ja sitä ylläpitää Edita Lakitieto Oy. Oikeusministeriö tai Edita eivät vastaa tietokantojen sisällössä mahdollisesti esiintyvistä virheistä, niiden käytöstä käyttäjälle aiheutuvista välittömistä tai välillisistä vahingoista tai Internet-tietoverkossa esiintyvistä käyttökatkoista tai muista häiriöistä.